

ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ ΤΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ

Τὸ πάντοτε ἀνυπολόγως καὶ ὡς ἡ χειρὶς προπο-
ρευόμενον Ἡμερολόγιόν σου, φίλε μου Κύριε Σκόκε,
ἐκδίδεται, ὡς ὑποθέτω, ὀλίγον πρὶν ἢ ὀλίγον μετὰ
τὰς ἀναμενομένας ἐκλογὰς τῆς IB' βουλευτικῆς
περιόδου, αἵτινες ἀπομακρύνουσι τὸν ὕπνον ἀπὸ τὰ βλέφαρα
τῶν ἀρχηγῶν καὶ ὑπαρχηγῶν τῶν κομμάτων. Διότι γνωρί-
ζεις, πιστεύω, καὶ σύ, ὁ εἷς ἐκ τῶν συνταγματικῶν πολιτῶν,
εἰς τὸν πατριωτισμὸν τῶν ὁποίων ἡ Συντακτικὴ συνέλευσις
ἀφιέρωσε τὴν τήρησιν τοῦ οὐδέποτε τηρηθέντος Συντάγμα-
τος, γνωρίζεις λέγω, μολονότι, ἐπὶ τοῦ παρόντος τοῦλάχιστον,
εἶσαι ἀπηλλαγμένος τῶν ἐκλογικῶν φροντίδων, αἵτινες βαρύνου-
σι τοὺς ὑποψηφίους βουλευτάς, ὅτι ἡ IA' βουλευτικὴ περίοδος
διελύθη ἄνευ . . . παραπόνων τῆς ἀντιπολιτεύσεως· τὸ δὲ συντα-
γματικὸν τοῦτο θαῦμα ὀφείλεται κατὰ μὲν τοὺς νομιμόφρονας, εἰς
τὸ ὅτι καὶ ἡ ἐνεστῶσα βουλὴ ἤτο ἀνάγκη νὰ ἐκπνεύσῃ διὰ βι-
αίου θανάτου ἐλλείψει τριμήνου χρονικοῦ διαστήματος, ὅπερ ἀ-
παιτεῖται ὡς τὸ ἐλάχιστον χρονικὸν ὄριον ἐκάστης συνόδου, κατὰ
δὲ τοὺς πρακτικῶς συνετισμένους, εἰς τὸ ὅτι συνέφερεν ἡ διάλυ-
σις ἤδη. Οὕτως ἢ ἄλλως διὰ λύσεις βουλῆς, μὴ τιμη-
θεῖσα διὰ παραπόνων τῆς διαλυθείσης ἀντιπολιτεύ-
σεως εἶναι, πιστεύω, σχῆμα ἐξόχως ὀξύμωρον, οἱ δ' εὐτυχεῖς
Ἕλληνες ἀπὸ Ὀλύμπου καὶ Πίνδου μέχρι Ταινάρου καὶ Κυθή-
ρων πρόκειται νὰ κληθῶσι διὰ δωδεκάτην φορὰν ἀπὸ τοῦ 1865
πρὸ τῶν πεφιλημένων καλῶν πρὸς ἐκλογὴν γνησίων ἀντι-
προσώπων! Λαμβανομένου δ' ὑπ' ὄψει, ὅτι ὁ κανονικὸς βίος
ἐκάστης περιόδου συνίσταται ἐκ τεσσάρων ἀνοίξεων ἐπεταί, ὅτι
ἐν ἔτει 1890 ἐνεργοῦνται αἱ ἐκλογαί, αἵτινες, — ἄνευ διαλύσεων,

— ἤθελον γίνεαι ἐν ἔτει 1909 καὶ τοῦτο διότι ἡ ἐξαίρεσις ἐπροβιβάσθη εἰς κανόνα. Ἀφοῦ δὲ τὸ Ἡμερολόγιόν σου διὰ τὸ ἔτος 1891 θέλει ἰδεῖ τὸ φῶς σχεδὸν ταυτοχρόνως μὲ τοὺς νέους πατέρας τοῦ Ἔθνους, αἱ δὲ αἰθουσαι πτωχῶν καὶ πλουσιῶν θέλουσιν ἀντηχεῖ ἀπὸ τὰ σχολία περὶ τῶν ἐπιτυχόντων, τῶν πρώτων ἐπιλαχόντων, τῶν ἐπιλαχόντων ἀπλῶς, τῶν ὀρφανῶν λεγομένων καλπῶν, καὶ τῶν ὑποψηφίων, οἵτινες μετὰ δειλίας παρθενικῆς τὸ πρῶτον κατέρχονται εἰς τὴν ἐκλογικὴν παλαίστραν μὲ τὸ μειδίωμα εἰς τὰ χεῖλη καὶ μὲ τὸ χούφτωμα κουμπαρακῶν χειρῶν πρὸς δοκιμὴν τῶν ἐκλογικῶν των κεφαλαίων, ἴσως, λέγω, ἐν ἐποχῇ τοιαύτῃ ἐκλογικοῦ σάλου, δὲν εἶναι ἄκαιρος καὶ ἐντελῶς ἀνωφελής ἡ ἐκ τοῦ προχείρου ἐρμηνεία ἐνὸς ἄρθρου τοῦ Ἐκλογικοῦ Νόμου, — μὴ τρομάξης, διότι ἡ ἐρμηνεία αὕτη εἶναι, νομίζω, εὐπεπτος καὶ δι' αὐτοὺς τοὺς ἀβροὺς στομάχους τῶν ὀβροτάτων ἀναγνωστριῶν σου, καὶ τῶν μὴ ἀκόμη ἀναμειγνυομένων εἰς τὰ ἐκλογικά, — ἐὰν καλλιεργῶνται καὶ τοιαῦτα ἄνθη ἐν Ἑλλάδι.

Πρόκειται, φίλε μου Κύριε Σκόκε, περὶ τοῦ ἁρθρου πεντηκοστοῦ ἔκτου τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου, ἐπὶ λέξεσιν ἔχοντος οὕτω:

« Ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς ὑποψηφίους ἢ τοὺς ἀντιπροσώπους ἢ »
 » τοὺς ἀναπληρωτὰς αὐτῶν νὰ θέσωσιν ἴδιον **σημεῖον** ἐπὶ τῶν
 » **καλπῶν** αὐτῶν. »

Πρόκειται περὶ τοῦ εὐλογημένου ἐκείνου ἀρθριδίου, ὅπερ τοὺς ἀλιεῖς ἀναδείκνυει σοφοὺς καὶ τοὺς σοφοὺς ὑποβιβάζει εἰς ἀλιεῖς.

Σοὶ φαίνεται ἴσως ὀλίγον ἀστεία ἡ περὶ τῆς παντοδυναμίας τῆς βραχυσώμου ταύτης διατάξεως γνώμη μου, διότι δὲν εἶσαι, φαίνεται, ἀρκετὰ ἐξησχημένος εἰς τοὺς ἐκλογικοὺς ἀγῶνας· ἀρκεῖσαι, ὅπως τὴν ἐπιούσαν τῶν ἐκλογῶν μὲ στόμα κεχρηνὸς ἀναγινώσκης ἐν ταῖς ἐφημερίσι τῆς πρωτευούσης τ' ἀποτελέσματα τῶν ἐκλογῶν, τὸ γνήσιον τῶν ὁποίων ἀμφισβητεῖ πάντοτε τὸ μειοψηφοῦν κόμμα, καὶ τὰ ὁποῖα ἀκριθέστερον ἠδύναντο νὰ ὀνομασθῶσιν ὡς ἐκ τοῦ κρατοῦντος ἐν γένει συστήματος τ' ἀποτελέσματα **τῶν σημείων**· ἀρκεῖσαι, λέγω, μετὰ τινος ἐπιπολαιότητος, — καὶ ζητῶ συγγνώμην διὰ τὸ δριμύ τῆς ἐκφράσεως, δανεισθείσης ἐκ τοῦ κοινοβουλευτικοῦ λεξιλογίου, ἀναγκαίως δὲ χάριν τῆς ἀκριθείας, — εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ὀργάνων τοῦ κόμματος, χαρμωδύνως ἀγγελλόντων εἰς τοὺς ἔσω καὶ ἔξω Ἑλλήνας καὶ μὴ τὴν νίκην τῆς συμπολιτεύσεως ἢ τῆς ἀντιπολιτεύσεως. . . . διότι ὁ λαὸς ἐπιδοκιμάζει τὴν μὲν ἢ ἀποδοκιμάζει τὴν δέ. . . .

Τίποτε, τίποτε ἀπὸ ὅλα αὐτά, κατὰ τὴν ταπεινὴν μου γνώ-
μην, δὲν εἶναι ἀκριβές. Μόνον τὸ κα λ π ι κ ὸ ν σ η μ ᾶ δ ι, —
ὅπερ εἰς τοὺς ἀπίστους συνδυασμοὺς γίνεται καὶ χ ᾱ λ π ι κ ο ν, —
θαυματουργεῖ, διότι αὐτὸ ἔχει τὴν ἰσχὺν τοῦ κέρατος τῆς Ἀμαλ-
θείας. Χάρις εἰς τὸ ὄβιον ἀρθρίδιον ὁ ἐκλογεὺς δὲν ἔχει ἀνάγκην
νὰ λάβῃ τὸν κόπον οὐ μόνον ὅπως μάθῃ τὴν ποιότητα, τὰς ἀρ-
χάς, τὴν ὑπαρξιν ἢ τὴν ἑλλειψιν πολιτικῶν πεποιοθήσεων τοῦ ὑπο-
ψηφίου, ἀλλ' οὐδὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ (!), ὅπως τὸ ἐνθυμηθῇ,
ὅταν τὸ ἀκούσῃ ἐκφωνοῦμενον παρὰ τοῦ σφαιριδιοδότου. Διότι
ὅταν ἐκεῖνος λέγει — « Αὐτὴ ἡ κάλπη εἶναι τοῦ Α ἄ ν τὸν θέλῃς
» θὰ τὸ ρίψῃς (δηλαδὴ τὸ σφαιρίδιον) εἰς τὸ ἄ σ π ρ ο . ἄ ν δὲν
» τὸν θέλῃς θὰ τὸ ρίψῃς εἰς τὸ ρ α ὕ ρ ο, » — ὁ ἐκλογεὺς ἐντεί-
νει τὴν προσοχὴν του σύμπασαν, ὅπως διακρίνῃ καλῶς τὸ σ η -
μ ᾶ δ ι τοῦ σ υ ν δ υ α σ μ ο ὦ, ὅπερ συρίζουσιν εἰς τὸ οὖς του
εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ ἐκλογικοῦ τμήματος οἱ ὑπαξιωματικοὶ καὶ οἱ
ἀξιωματικοὶ τοῦ κόμματος, οἵτινες ἐνίοτε κατορθώνουσι διὰ τῆς
ἐπιτηδεότητός των νὰ συμβιβάξωσι τὴν ὑπηρεσίαν
ταύτην μὲ τὸ ἀξίωμα τοῦ νομάρχου ἢ καὶ τοῦ παρ' Ἐφέταις
Εἰσαγγελέως !

Ἀλλὰ τί εἶνε τέλος αὐτὸ τὸ σ η μ ᾶ δ ι ; τὸ σ η μ ᾶ δ ι εἶνε
θαλλὸς ἐλαίας, κλάδος δάφνης ἢ μυρσίνης, ἄνθος λεμονέας ἢ
πορτοκαλέας ἐπὶ τὸ ποιητικώτερον ἢ καὶ ἀπλῶς πορτοκάλιον ἐπὶ
τὸ πεζότερον, τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον ἢ σταυρὸς ἐπὶ τὸ ἀναιδέστε-
ρον· δύναται ὅμως νὰ εἶναι καὶ κολοκύνθη, θρίδαξ ἢ ραφανὶς ἢ
ὅ,τι ἄλλο ἐπινοήσῃ ἡ ἐφευρετικὴ κεφαλὴ τῶν υποψηφίων, τῶν
ἀντιπροσώπων ἢ τῶν ἀναπληρωτῶν.

Τὸ πολῦτιμον αὐτὸ σ η μ ᾶ δ ι, ὅπερ ὡς σιδηρόχορτον προσ-
ελκύει τὰ ν α ῖ τοῦ κ ὅ μ μ α τ ο ς, συνήθως ἀγοράζεται πολὺ
ἀκριβά. Καὶ τί δὲν γίνεται πρὸς ἀπόκτησιν αὐτοῦ ; πόσα καὶ
πόσα τεχνάσματα, πόσα τερτίπια, ῥιμλήματα καὶ μαλώματα, πό-
σαι μεταστάσεις καὶ ραδιουργίαι καὶ μηχανορραφαί, πόσαι ἀπι-
στίαι, πόσα ρουσφέτια ὑπόσχονται καὶ δὲν δίδονται, πόσα λέγον-
ται καὶ δὲν γίνονται, πόσα γίνονται καὶ δὲν λέγονται. . .

Διότι πρέπει νὰ ἐννοηθῇ καλῶς, ὅτι δὲν κατακρίνω ἀπολύτως
τοὺς συνδυασμοὺς καὶ τὰ σημεῖά των, ἀλλὰ κυρίως τοὺς ἐν τοῖς
Ἀθηναίκοις ἀντιθαλάμοις μαγειρευομένους πρὸς ἐξόγκωσιν τῶν
προσωπικῶν κομμάτων· τὸναντίον δὲ πάντοτε ἐσυνηγόρησα καὶ
συνηγορῶ ὑπὲρ τῶν συνδυασμῶν, τῶν ὑπὸ τῶν ἐκλογέων γενο-
μένων, καὶ δὴ πρὸς ἐπικράτησιν ὠρισμένων καὶ οἰωνδῆποτε
ἀρχῶν.

Ἐννοῶ τοὺς συνδυασμοὺς καὶ τὰ σημεῖά των ἐκεῖ ὅπου οἱ φιλελεύθεροι παλαίουςι κατὰ τῶν συντηρητικῶν, οἱ προοδευτικοὶ ἢ οἱ ριζοσπάσται κατὰ τῶν ὀπισθοδρομικῶν, οἱ συγκεντρωτικοὶ κατὰ τῶν ἀποκεντρωτικῶν, οἱ δημοκρατικοὶ κατὰ τῶν μοναρχικῶν, οἱ φιλοπόλεμοι κατὰ τῶν εἰρηνικῶν· ἀλλ' ὅχι, δὲν ἐννοῶ τοὺς λάτρες τῆς κλοκύνθης καὶ τοὺς πολεμίους τῆς μυρσίνης ὑπὸ τὸ κράτοῦν σύστημα.

Ἐν τούτοις ἐὰν ὑπὸ τὸ σύστημα τῆς στενῆς περιφερείας τὸ σημεῖον τοῦ συνδυασμοῦ ᾗτο ἀπαραίτητον, ἐν ἐκλογαῖς τῆς εὐρυτάτης καὶ χαώδους περιφερείας, ἐν ἐκλογαῖς ἀπαραίτητου συνεταρισμοῦ κεφαλαίων, ὑποψηφιοῦτος ἄνευ σημείου εἶναι προσὸν δίδον «δικαίωμα εἰσόδου εἰς φρενοκομεῖον μᾶλλον ἢ εἰς τὴν Βουλὴν» γράφει ὁ φίλος μου κ. Ἰμμ. Λυκούδης (Ἐκλογικὸς Κώδικς σ. 38). Καὶ αὐτῶς ἔχει δίκαιον. Ἀφοῦ δὲ ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία ἐστареῖτο τοῦ δικαίωματος νὰ κλείσῃ ἔξω τοῦ βουλευτικοῦ περιβάλου πάντας ἐκείνους, οὓς οἱ ἐκλογεῖς τῆς στενῆς περιφερείας ἐπιμένουσι φρονούντες ἀξίους ἀντιπροσώπους των ἢ καὶ ἐκείνους οἵτινες νομίζουσιν ἑαυτοὺς χρησίμους ἔτι τῇ πατρίδι, τὸ σημεῖον τῶν καλπῶν εἶναι κακὸν ἀναγκαῖον καὶ φάρμακον ἐπιβεβλημένον ἰδίως διὰ τοὺς σεβομένους τὸ ἀξίωμα τῶν Ἀθηναίων, οἵτινες, — κατὰ τὸν Περικλῆ, — πολίτην μὴ ἀναμιγνύμενον εἰς τὴν πολιτικὴν ἐθεώρουσιν οὐχὶ φιλήσυχον, ἀλλ' ἀχρηστον.

Διὰ τοῦτο, φίλε Κύριε Σκόκε, διασπείρων ἐν ἔτει σωτηρίῳ τοῦ 1890 τὸ Ἡμερολόγιόν σου διὰ τὸ ἔτος 1891 δηλαδὴ ὅτε οἱ βουλευταὶ τῶν σημείων τῆς εὐρείας περιφέρειας θέλουσι κοσμεῖν τὸ κοινοβούλιον τῆς ὁδοῦ Σταδίου καὶ μὴ δυνάμενος νὰ κράξῃς ἐκ τοῦ θεωρείου τῶν δημοσιογράφων καὶ μὴ:

«Κάτω οἱ βουλευταὶ τῶν σημείων».

εἰπέ διὰ τῆς σάλπιγγος τοῦ τύπου πρὸς τὴν πλειονοψηφίαν τῆς νέας Βουλῆς: «Κάτω ἡ εὐρυτάτη ἐκλογικὴ περιφέρεια!»

«Κάτω τὸ ἄρθρον 56».

Ἐν Καλλιθέᾳ (Ἀθηνῶν) τῇ 7 Αὐγούστου 1890

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΦΙΛ.

ὑποψήφιος βουλευτὴς σημείου